

Jegeropplæring

Fall og slakting

Instruktørplan for fallarbeid, transport og slakting

Praktisk plan for trygg gjennomføring ved fall og slakteriarbeid.

Samarbeid

Allstad i samarbeid med Ulvsjøen vest Jaktlag.

Opplæringen er satt opp for en praktisk, trygg og jordnær gjennomføring.

Presentasjon og opplæringsstruktur satt sammen av Våring / Carl Otter Storrød.

Fall og slakting - instruktørplan

Denne planen er laget for trygg og praktisk opplæring ved fall, henting av elgtrekker, utvomming, transport, ankomst låve/slakteri og opprydding.

Grunnregel

- Forklar før arbeidet starter.
- La eleven observere hvis han/hun er usikker.
- La eleven delta gradvis under veiledning.
- Hygiene og trygg arbeidsmåte går foran tempo.

1. Ved fall

- Avslutt jaget etter beskjed fra jaktleder.
- Samle laget ved fallet.
- Forklar eleven hva som skal skje før arbeidet begynner.
- Vurder om eleven skal observere eller delta.
- Fordel oppgaver tydelig og rolig.

2. Henting av elgtrekker

Lag for henting av elgtrekker settes via radio. Laget møtes, velger bil og kjørerute, og kontrollerer at nødvendig utstyr blir med.

- Full tank.
- Ekstra bensin.
- Stropper og tau.
- Motorsag.
- Totaktsbensin og kjedeolje.
- Velg kjørerute utenom steingrunn og bratte lier der det er mulig.
- Personer i forkant veileder føreren mot trygg grunn.

3. Utvomming

Ved fallet forklares ren håndtering og arbeidsrekkefølge. Eleven kan få føre kniven under tett veiledning dersom det er trygt og ønskelig.

- Legg dyret på rygg og sikre at det blir liggende.
- Forklar hva som fjernes: spise-/pusterør, mage og tarmer.
- Vis hvordan forurensing unngås.
- Forklar hva som gjøres ved hull i vomma.
- Bruk blod til å vaske ut eventuell forurensing når det passer.
- Vurder fluer og andre hygieniske utfordringer, særlig tidlig i jakten.

4. Transport ut

- Når trekkerlaget ankommer, hjelper alle til med lasting.
- Dyret stropes sikkert.

- Kjørerute ut til vei avgjøres.
- Følg samme arbeidsmetode som på vei inn: personer i forkant veileder føreren.
- Normalt følger flere jegere trekkeren ut i tilfelle problemer oppstår.

5. Ved ankomst låve/slakteri

Arbeidet skal forklares før det begynner, slik at eleven forstår både rekkefølge og årsakene bak hygienerutinene.

- Kjør elgtrekkeren av hengeren og opp på låvebrua.
- Hent to bøtter rent vann. Ved påvist vomrester trengs mer vann.
- Ved behov blandes vann med sterk eddik for rengjøring.
- Skjær av skanker på bakbein og monter slakteskrev.
- Snitt skinnen på innsiden av bakbeina før løft.
- Løft dyret i god arbeidshøyde og flå gradvis.
- Åpne sårkanaler og vask bort eventuell forurensing.
- Åpne brystet for god lufting.
- Monter viltnett ved fluefare, og kontroller at fluer holdes ute.

6. Ettersyn og kjøling

- Det første døgnet bør slaktet ses etter flere ganger.
- Det viktigste er å få god tørkehinne.
- Hold fluer ute av viltnettet.
- La dører stå åpne første kvelden dersom temperatur og vær tilsier at det gir bedre kjøling og lufting.

7. Opprydding

- Rydd låve/slakteri.
- Skinn og rester dras til skogs etter lagets rutiner.
- Spre flis på gulvet for å samle opp blod.
- Rengjør elgtrekker og utstyr.
- Klargjør utstyr for ny tur i skogen.

Instruktørens fokus

Eleven skal lære at fall og slaktning ikke bare handler om arbeid med dyret, men om sikkerhet, hygiene, respekt, orden og fellesskap.